

Aan

Het Hoofd van de
Militaire Inlichtingendienst
De heer commodore H.J. Vandeweyer
Postbus 20701
2500 ES DEN HAAG

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
2.308.710-2ADatum
23 oktober 1997Onderwerp
Logboek/Valkenier

Dienstonderdeel

Geachte heer Vandeweyer,

Bij brief van 19 september 1997 heeft de advocaat van Valkenier de Minister van Defensie verzocht opheldering te verstrekken inzake de mogelijke discrepantie die zou bestaan in de zaak Valkenier (verdwenen Russisch logboek) tussen berichtgeving van de BVD aan de Noorse autoriteiten en latere getuigenverklaringen door het bestuur van het Dorus Rijkersmuseum en een medewerker van de Marid. Ten behoeve van een reactie op dit verzoek hebt u mij verzocht u hierover van advies te dienen.

In het telexbericht van de BVD aan de Noorse autoriteiten (d.d. 25 mei 1989) wordt eerst een overzicht gegeven van de bekende feiten. Dat overzicht besluit er mee dat Valkenier heeft getracht het onderwerpelijke document (het logboek) terug te krijgen van de Nederlandse marine. Vervolgens wordt aangegeven dat "Dutch naval officers claimed that they could not return the book as it apparently had gone astray, somewhere within the Dutch navy".

Primair moet dus worden opgemerkt dat er in casu geen sprake is van een uitlating van de BVD zelf maar van een weergave van hetgeen is opgemerkt door Nederlandse marine-autoriteiten. Een en ander is, voor zover valt na te gaan, gebaseerd op het verslag van een gesprek van 22 mei 1989 tussen een medewerker van de BVD en een medewerker van de MID/KM. Volgens deze medewerker van de MID/KM is het boek "door de KM gaan zwerven en uiteindelijk in het maritiem museum 'Dorus Rijkers' terechtgekomen, waar het later, mogelijk tijdens de verhuizing is zoekgeraakt".

Overigens wordt er in een interne BVD-notitie van latere datum (nl. 31 mei 1989, dus na het bericht aan de Noorse autoriteiten) over gesproken dat de Marine Den Helder meedeelde "dat er inderdaad een logboek in hun bezit is geweest en uit de kluis van het Dorus Rijkersmuseum is gestolen. Het logboek zou van generlei waarde zijn".

Het bericht aan de Noorse autoriteiten is in het kader van een Wob-procedure aan Valkenier ter inzage verstrekt.

De uitlatingen van getuigen voor de Arrondissementsrechtbank Alkmaar (voorjaar 1992) betroffen volgens de desbetreffende advocaat de verdwijning van het logboek uit een afgesloten kluis bij het Reddingsmuseum. De door hem vervolgens gesignaleerde discrepantie is mijns inziens gebaseerd op het feit dat het Dorus Rijkers Reddingsmuseum geen Marine-instelling is. Zijn conclusie is derhalve dat de uitlatingen van de BVD en getuigen met elkaar in strijd zijn.

Nog daargelaten dat er gelet op het voorgaande geen sprake is van uitlatingen die aan de BVD mogen worden toegeschreven, blaast naar mijn mening de advocaat de zaak erg op en is er niet zoveel aan de hand. Ik ben er van overtuigd dat - hoewel dat niet expliciet uit de stukken blijkt en ook de destijds betrokken medewerker daarover geen opheldering kon verschaffen - er in 1989 voor is gekozen het naar de Noorse autoriteiten niet nodeloos ingewikkeld te maken en de woorden "somewhere within the Dutch navy" te gebruiken als een soort verzamelterminologie.

Voor de goede orde wijs ik u tenslotte nog op de beantwoording van kamervragen over deze kwestie (Tweede kamer, vergaderjaar 1991-1992, Aanhangsel nr. 663). Daarin heeft de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken uitdrukkelijk aangegeven dat noch de MID, noch de BVD, betrokken zijn geweest bij het zoekraken van het logboek.

Hoogachtend,

Het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst,

S.J. van Hulst